

Trakkiperver Paşalarında Emperyalizm Ağzı...

İçeriği Yazan: [Ufuk KESİCİ](#) [1] Zaman: Pzt, 01/04/2013 - 12:53

Ben / biz, burada inatla "Kemalizm anti-emperyalizmdir" dedikçe bize burun kıvıran; Mustafa Kemal'e "diktatördü, Terakkiperver Fırkası'nı İzmir Suikastı bahanesiyle kapattı, çok partili yaşamı (demokrasiyi) engelledi" diyenler özellikle okuyun bu yazıyı...

Mustafa Kemal, Cumhuriyet sonrası "yabancı sermayeye" sıcak bakmıyordu. Biliyordu, bizzat yaşadıkları göstermişti ki "ecnebi sermayeye" (emperyalizme) elini verirsın kolunu kaptırırsın... Bu nedenle çok tedbirliydi... "Yabancı sermaye" ye "hayır" demiyordu; ama onun denetiminin Cumhuriyet'te olmasını istiyordu. Emperyalizm de buna yanaşmıyordu...

Bakın "The Economist" neler yazıyor :

'a/ Türkiye, en kısa zamanda, ekonomisini yeniden kurmak; ve ekonomik faaliyetlerini canlandırmak zorundadır; fakat bunu, 'yabancı sermaye ve teknoloji'nin yardımı olmaksızın gerçekleştirebilmesi imkân dışıdır. Türkler, ülkede ecnebi çıkarlarının; katı bir kesinlikle, Türkiye'nin egemenliğine bağımlı kılınmasını; öbür taraftan, hızlı bir ekonomik kalkınma hamlesinin gerçekleştirilmesini isterken; bu iki isteğin birbirine karşıt olduğunu kimse düşünmüyor.' (The Economist, 7 Eylül 1923)..."

'b/ Ecnebi sermaye sorunu, kendilerini çıkmazda bulan, Türk liderlerini düşündürmektedir: Bağımsızlığın ve -Türklerin deyişiyle- 'ulusal bütünlüğün' korunması için; ülkenin, zengin doğal kaynaklarının, bir an önce geliştirilmesi zorunludur; bu ise ancak, ecnebilerin yönetim katkısı ve mali desteğiyle gerçekleşebilir. Özellikle, büyük dış borç altına girilmesi ya da ecnebilere geniş imtiyazlar tanıyan bir politika uygulanması, hızlı bir üretim artışı sağlayabilir. Ancak, her şeyden önce Cumhuriyet yönetiminin, mutlu yalnızlık ve mutlak bağımsızlık tutkularından vazgeçmesi gerekmektedir...' (The Economist, 11 Nisan 1925)

'c/ Türkiye'nin doğusundaki ekonomik, daha doğrusu tarımsal gerileme; Ankara Rejimi'nin geleceğini tehlikeye atacak ölçüye varmış durumdadır ve Türk Hükümeti bu konuda, danışmanlık ve yardım için ecnebilere başvurmadığı takdirde; zaten az sayıdaki nüfusun ürettiği verimsiz ürünlerin, daha da düşmesi kaçınılmaz olacaktır...' (The Economist, 26 Haziran 1926)

Peki "Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası" kuran paşalar, fırka (parti) tüzüğüne neler yazmışlardır? Buyrun okuyun :

"Tüzük madde/2: 'Hürriyetperverlik, yâni Liberalizm ve halkın hâkimiyeti, yâni Demokrasi, Fırka'nın meslek-i aslisidir'".

"Tüzük madde/40: Tamamen imâra muhtaç olan memlekette, yalnız kendi servet ve sermayesiyle yaşamak fikrinin doğru olmadığına inanıyoruz; asayişin sağlanması, sükûn ve istikrâr ile ecnebi sermayesine gösterilecek hüsnükabul, herkese güven telkin ederek; harap memleketimizi hızlı adımlarla geliştirmeye gayret edeceğiz..."

İnsanın havsalası almıyor değil mi?

Anadolu Savaşı'nın emperyalizme karşı savaşmış paşaları "yabancı sermayeye" (emperyalizme) "hüsnükabul göstereceklerini " fırka (parti) tüzüklerine yazıyor...

Hep derim, "Anadolu Savaşı" paşaları (İnönü de dahil) Mustafa Kemal'i ve Kemalizm'i anlayacak düzeyde değildi... Derim, Mustafa Kemal hep yalnızdı.

Onlar, Mustafa Kemal'in "anti-emperyalizmin direnişini" ve "baş çelişkinin" ülke içindeki sınıf çelişkileri değil "mazlum milletler - emperyalizm" çelişkisi olduğunu kavrayacak düzeyde değildi... Onlar, işte biri (Abdülmecit mi) padişah olur, Mustafa Kemal de sadrazam, düzen devam eder diye düşünüyorlardı.

İsmet İnönü mü dediniz? Canım o her zamanki garanticiliyle o dönem Mustafa Kemal yanında yer aldı... Yoksa Mustafa Kemal ölür ölmez, kendisini "milli şef" ilan edip Terakkipercileri de devletin en önemli mevkilerine atar, sonra da yabancı sermayeye kapıları açar mıydı ?

Sonuçta geldiğimiz yer, kimi haklı çıkarmıştır sayın okur sence?

Mustafa Kemal değil mi?

Ufuk KESİCİ

ufuk.kesici@politikadergisi.com [2]

Yorumlar

- [Eko-Politik](#) [3]
- [İç Siyasa](#) [4]
- [Tarih](#) [5]

Kaynak URL (15/05/2024 - 07:46 tarihinde yazdırıldı):

<https://www.politikadergisi.com/makale/trakkiperver-pasalarinda-emperyalizm-agzi>

Bağlantılar:

[1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/ufuk-kesici>

[2] <mailto:ufuk.kesici@politikadergisi.com>

[3] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/eko-politik>

[4] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>

[5] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/tarih>